МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ
ПЕНІТЕНЦІАРНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ

КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА ІСТОРІЇ ДЕРЖАВИ І ПРАВА,
МІЖНАРОДНОГО ПРАВА ГУМАНІТАРНОГО ФАКУЛЬТЕТУ
(ОЧНОГО ТА ЗАОЧНОГО
НАВЧАННЯ)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Проблеми міжнародного публічного права

для підготовки здобувачів на другому (магістерському) рівні вищої освіти
за спеціальністю D8 Право

РОЗРОБНИК:
доцент кафедри ТІДП, МП,
кандидат юридичних наук, доцент
Олександр МАРУЩАК

Розглянуто та затверджено на засіданні
кафедри
«01» вересня 2026 року, протокол
№ 11

Узгоджено з гарантом освітньої програми **Вячеслав ПУЗИРНИЙ**

Обсяг: 3 кредити ECTS

Чернігів 2026

Анотація курсу

У умовах трансформації сучасного світопорядку, зростання кількості глобальних викликів та кризи систем колективної безпеки особливого значення набуває глибоке розуміння фундаментальних проблем міжнародного публічного права. Ця дисципліна охоплює квінтесенцію доктринальних дискусій, колізій та практичних суперечностей, які виникають під час формування, інтерпретації та застосування норм міжнародного права у XXI столітті.

Аналіз актуальних проблем міжнародно-правового регулювання дозволяє виявити ключові суперечності між суверенною рівністю держав та ефективністю міжнародного примусу, дослідити кризи функціонування міжнародних організацій, механізми міжнародноправової відповідальності, а також розмежувати правомірні заходи захисту від міжнародних правопорушень.

Опанування курсу дає можливість здобувачам вищої освіти засвоїти фундаментальну доктрину міжнародного публічного права, розвинути системне юридичне мислення, навчитися орієнтуватися у складних міжнародно-правових колізіях та аналізувати сучасні міжнародні кризи через призму міжнародного правопорядку.

Метою навчальної дисципліни «Проблеми міжнародного публічного права» є формування у здобувачів вищої освіти комплексної системи поглиблених знань про ключові теоретичні, методологічні та практичні проблеми функціонування сучасного міжнародного публічного права; розвиток умінь критично аналізувати та інтерпретувати доктринальні концепції, джерела та норми міжнародного права; виховання здатності надавати висококваліфіковану юридичну оцінку міжнародним подіям, діям суб'єктів міжнародного права та механізмам розв'язання міжнародних спорів.

Основними завданнями вивчення дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти здатності:

аналізувати сучасні теоретичні концепції та проблемні питання системного функціонування міжнародного публічного права; інтерпретувати джерела міжнародного права та вирішувати колізії між міжнародно-правовими нормами, а також між нормами міжнародного та національного права; визначати проблемні аспекти суб'єктності в міжнародному праві, зокрема в контексті невизнаних держав, міжнародних організацій та нових акторів міжнародних відносин; кваліфікувати склади міжнародно-протиправних діянь, визначати підстави, види та форми міжнародно-правової відповідальності держав і міжнародних організацій; аналізувати юридичні проблеми застосування примусових заходів, контрзаходів, санкцій та функціонування систем колективної безпеки; надавати юридичну оцінку проблемним питанням реалізації та захисту фундаментальних принципів міжнародного права в умовах сучасних міжнародних конфліктів та системних криз.

Дисципліна спрямована на формування таких програмних компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної та інших сфер діяльності). **ЗК 9**. Здатність працювати в міжнародному контексті.

Спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 2. Здатність аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України.

СК 3. Здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні.

СК 4. Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України.

СК 5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосовування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції.

СК 6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.

СК 7. Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні.

СК 9. Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності.

СК 10. Здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування.

СК 11. Здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів.

СК 12. Здатність утверджувати етичні стандарти правничої професійної діяльності, стандарти професійної незалежності та відповідальності правника.

СК 13. Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.

СК 14. Здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття; прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини.

СК 15. Здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.

Результати навчання:

РН 1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.

РН 2. Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами.

РН 3. Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, цифрові, статистичні, тестові та інші бази даних, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.

РН 4. Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження; аргументувати висновки.

РН 5. Вільно спілкуватися іноземною мовою професійного спрямування (однією з офіційних мов Ради Європи) усно і письмово.

РН 6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

РН 7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.

РН 8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності.

РН 9. Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг.

РН 10. Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права.

РН 11. Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції.

РН 12. Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу.

РН 13. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів.

РН 14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.

РН 15. Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування.

РН 16. Брати продуктивну участь у розробці проектів нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини.

РН 17. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.

СТРУКТУРА (ЗМІСТ) НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тематичний план (денна форма навчання)

№ теми	Назви розділів і тем	Кількість годин				
		Усього	у тому числі			
			Л	СЗ	ПЗ	СР
1	2	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**
Розділ 1. Основи теорії та галузеві інститути міжнародного публічного права						
1	Міжнародне публічне право: поняття, функції та принципи	15	2	2		11
2	Право міжнародних договорів: актуальні питання	15	2	2		11
3	Поняття, ознаки, види та особливості міжнароднoправової відповідальності	15	2	2		11
4	Правове регулювання захисту прав людини в діяльності ООН	15	2	2		11
Всього за розділом 1		**60**	**8**	**8**		**44**
Розділ 2. Система міжнародних інституцій та процедур у сфері захисту прав людини						

5	Міжнародно-правове регулювання захисту прав людини в межах Ради Європи	15	2	2		11
6	Міжнародно-правове регулювання захисту прав людини в межах Європейського Союзу	15	2	2		11
7	Статутні органи ООН у сфері захисту прав людини та їх процедури.	15	2	2		11
8	Міжнародні спеціалізовані органи ООН у сфері прав людини та соціальних питань	15	2	2		11
Всього за розділом 2		**60**	**8**	**8**		**44**
Всього		**120**	**16**	**16**		**88**

Тематичний план (заочна форма навчання)

	Назви розділів і тем	**Кількість годин**				
		Усього	**у тому числі**			
№ теми			**Л**	**СЗ**	**ПЗ**	**СР**
1	2	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**
Розділ 1. Основи теорії та галузеві інститути міжнародного публічного права						
1	Міжнародне публічне право: поняття, функції та принципи	15	2			13
2	Право міжнародних договорів: актуальні питання	15				15
3	Поняття, ознаки, види та особливості міжнародноправової відповідальності	15		2		13
4	Правове регулювання захисту прав людини в діяльності ООН	15				15
Всього за розділом 1		**60**	**2**	**2**		**56**
Розділ 2. Система міжнародних інституцій та процедур у сфері захисту прав людини						
5	Міжнародно-правове регулювання захисту прав людини в межах Ради Європи	15	2			13
6	Міжнародно-правове регулювання захисту прав людини в межах Європейського Союзу	15		2		13
7	Статутні органи ООН у сфері захисту прав людини та їх процедури.	15				15
8	Міжнародні спеціалізовані органи ООН у сфері прав людини та соціальних питань	15		2		13
Всього за розділом 2		**60**	**2**	**4**		**54**
Всього		**120**	**4**	**6**		**110**

Завдання до семінарських занять

Семінарські заняття спрямовані на поглиблення теоретичних знань, формування вмінь вести професійну дискусію та критично аналізувати правові явища і норми законодавства. На семінарських заняттях здобувачі обговорюють ключові питання теми, опрацьовують матеріали судової та правозастосовної практики, аналізують нормативно-правові акти й спеціальну літературу, а також формулюють і захищають власні обґрунтовані правові

висновки. Підготовка до семінарського заняття передбачає опрацювання лекційного матеріалу, рекомендованої літератури та нормативних джерел, а також підготовку до активної участі в обговоренні навчальних питань.

Тема 1. Міжнародне публічне право: поняття, функції та принципи

1. Поняття міжнародного публічного права.
2. Види принципів міжнародного публічного права:
   a. принцип суверенної рівності держав;
   b. принцип незастосування сили або загрози силою;
   c. принцип рівноправності і самовизначення націй та народів;
   d. принцип мирного вирішення міжнародних спорів;
   e. принцип невтручання у внутрішні справи держав;
   f. принцип мирного співробітництва;
   g. принцип сумлінного виконання міжнародних зобов'язань;
   h. принцип непорушності кордонів;
   i. принцип територіальної цілісності держав;
   j. принцип загальної поваги і захисту прав людини.
3. Функції міжнародного публічного права.
4. Проблеми сучасного міжнародного права**.**

Тема 2. Право міжнародних договорів

1. Поняття та основні ознаки міжнародного договору.
2. Види та класифікація міжнародних договорів.
3. Порядок укладення міжнародних договорів.
4. Основні міжнародні договори у галузі прав людини.

Тема 3. Поняття, ознаки, види та особливості міжнародно-правової відповідальності

1. Поняття та ознаки міжнародно-правової відповідальності.
2. Види міжнародно-правової відповідальності.
3. Підстави та умови настання міжнародно-правової відповідальності.
4. Форми реалізації міжнародно-правової відповідальності.

Тема 4. Правове регулювання захисту прав людини в діяльності ООН

1. Роль Статуту ООН у закріпленні принципів захисту прав людини.
2. Загальна декларація прав людини 1948 р. як основа сучасних міжнародних стандартів.
3. Міжнародні пакти про права людини 1966 р. та їхнє значення.
4. Механізми ООН у сфері захисту прав людини: Рада з прав людини, Верховний комісар, договірні органи.

Тема 5. Міжнародно-правове регулювання захисту прав людини в межах Ради Європи

1. Рада Європи як регіональна система захисту прав людини: значення та основні нормативні документи.
2. Європейська конвенція з прав людини 1950 р. та її додаткові протоколи.
3. Європейський Союз і захист прав людини: Хартія основоположних прав ЄС та її юридична сила.
4. Роль Суду ЄС у забезпеченні дотримання прав і свобод.
5. Співвідношення системи Ради Європи та Європейського Союзу у сфері захисту прав людини.

Тема 6. Міжнародно-правове регулювання захисту прав людини в межах Європейського Союзу

1. Еволюція захисту прав людини в ЄС.
2. Хартія основних прав Європейського Союзу: структура, зміст та юридична сила.
3. Роль Суду Європейського Союзу у формуванні стандартів захисту прав людини та розвиток концепції «загальних принципів права».
4. Співвідношення систем захисту прав людини в ЄС та Раді Європи: проблема приєднання ЄС до Європейської конвенції з прав людини.

Тема 7. Статутні органи ООН у сфері захисту прав людини та їх процедури

1. Генеральна Асамблея ООН у сфері прав людини: компетенція, механізми, резолюції.
2. Рада Безпеки ООН: повноваження у забезпеченні міжнародного захисту прав людини.
3. Економічна і Соціальна Рада (ЕКОСОР) та її роль у розвитку міжнародних стандартів прав людини.
4. Історія Комісії з прав людини та сучасна Рада ООН з прав людини: структура та функції.
5. Процедури розгляду доповідей держав, механізми контролю та моніторингу дотримання прав людини.

Тема 8. Міжнародні спеціалізовані органи ООН у сфері прав людини та соціальних питань

1. Міжнародна організація праці (МОП): структура, функції, програми захисту прав працівників.
2. Міжнародна організація з міграції (МОМ): діяльність, захист прав мігрантів, механізми підтримки.
3. Дитячий фонд ООН (ЮНІСЕФ): мандат, основні програми та проекти у сфері прав дитини.
4. Форум з питань меншин: компетенція, механізми захисту прав національних та етнічних меншин.

5. Постійний форум з питань корінних народів: завдання, функції, роль у формуванні міжнародних стандартів.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Ряд питань навчальної дисципліни виносяться на самостійне опрацювання. Виконання самостійної роботи оцінюється окремо та є невід'ємною складовою успішного проходження курсу.

1. Поняття міжнародного права у вимірі філософії.
2. Концептуальні підходи до розуміння юридичної природи міжнародного права.
3. Міжнародне право як право міжнародного співтовариства.
4. Характерні риси міжнародного права.
5. Проблема визначення міжнародного права.
6. Міжнародне право та справедливість.
7. Природа юридично обов'язкової сили та сфера дії міжнародного права.
8. Міжнародне право як нормативна система: поняття та тенденції розвитку.
9. Актуальні питання співвідношення міжнародного договору з іншими джерелами міжнародного права.
10. Співвідношення здатності до укладення міжнародних договорів із міжнародною правосуб'єктністю.
11. Теорія і практика тлумачення міжнародних договорів.
12. Дія міжнародних договорів у національному правопорядку.
13. Проблематика правонаступництва держав щодо договорів.
14. Система заходів міжнародно-правового примусу.
15. Санкційний і несанкційний міжнародно-правовий примус.
16. Відповідальність у міжнародному праві та проблеми її реалізації.
17. Теорія і практика звільнення від міжнародно-правової відповідальності.
18. Діяльність Ліги Націй.
19. Причини ліквідації Ліги націй.
20. Органи, які були засновані під егідою Ліги Націй.
21. ООН у міжнародному механізмі захисту прав людини.
22. Спеціалізовані установи ООН
23. Універсальні органи у міжнародному механізмі захисту прав людини. 24. Тлумачення основних положень ст. 2 Конвенції
25. Зміст права на життя згідно з ст. 2 Конвенції.
26. Позбавлення життя ненародженої дитини.
27. Застосування положень ст. 2 Конвенції та смертна кара.
28. Практика ЄСПЛ щодо застосування та тлумачення положень ст. 3 Конвенції .
29. Засоби правового захисту від катувань у контексті застосування ст.ст. 3, 13 Конвенції, Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що

принижують гідність, видів поводження чи покарання, а також інших механізмів у системі РЄ

30. Позитивні та негативні обов’язки держав у сфері застосування ст. 3 Європейської конвенції.

31. Аналіз термінів і сфери дії ст. 3 Європейської конвенції з прав людини та основоположних свобод

32. Статутні органи ООН у сфері захисту прав людини та їх процедури Міжнародноправове регулювания захисту прав людини в межах Європейського

33. Головні та допоміжні органи ООН.

34. Роль у захисті прав людини Економічної і Соціальної Ради

35. Окремі експерти в діяльності спеціальних процедур

36. Встановлене коло повноважень спеціальних процедур 37. Кодекс поведінки та робочі методи спеціальних процедур..

38. Діяльність Міжнародної організації праці (МОП).

39. Роль у захисті прав людини Міжнародної організації з міграції (МОМ).

40. Заснування дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ), як договірного органу в галузі прав людини.

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальні завдання виконуються у вигляді рукописного есе обсягом до 5 сторінок за темою яка обирається з нижченаведеного переліку або індивідуальною темою погодженою з викладачем.

Тематика есе:

1. Проблеми міжнародного публічного права на сучасному етапі розвитку світового співтовариства.
2. Основні міжнародні договори у галузі прав людини.
3. Договори держав Київської Русі з Візантією, Готландом, Ригою, німецькими містами у XII—XIV ст.
4. Види міжнародно-правової відповідальності.
5. Види санкцій, що застосовують у 2022 році до країни –агресора росії.
6. Охарактеризувати Декларацію прав дитини 1924 р.
7. Міжнародний пакт про економічні, соціальні і культурні права.

1. Міжнародний пакт про громадянські і політичні права.

8. Конвенція про захист осіб у зв'язку з автоматичною обробкою персональних даних (СЄД № 108) від 28 січня 1981 р.
9. Конвенція Ради Європи про заходи щодо протидії торгівлі людьми (СЄД № 197) від 16 травня 2005 р.
10. Договір про функціонування Європейського Союзу.
11. Міжнародна хартія прав людини. Спеціальні доповідачі (на вибір).
12. Розробити проект скарги щодо порушення прав людини.

Порядок оцінювання (денна/заочна)

Оцінювання ваших досягнень відбувається за системою відображеною в Таблиці 1

Таблиця 1

№	Назва теми	Всього балів	Форма заняття
			Семінарське заняття (у т.ч. самостійна робота)
1	Міжнародне публічне право: поняття, функції та принципи	6/-	6/-
2	Право міжнародних договорів: актуальні питання	6/-	6/-
3	Поняття, ознаки, види та особливості міжнародно-правової відповідальності	6/16	6/16
4	Правове регулювання захисту прав людини в діяльності ООН	6/-	6/-
5	Міжнародно-правове регулювання захисту прав людини в межах Ради Європи	6/-	6/-
6	Міжнародно-правове регулювання захисту прав людини в межах Європейського Союзу	6/16	6/16
7	Статутні органи ООН у сфері захисту прав людини та їх процедури.	6/-	6/-
8	Міжнародні спеціалізовані органи ООН у сфері прав людини та соціальних питань	6/16	6/16
Разом		48	
Індивідуальна робота		12	
Екзамен		40	
Всього		100 балів	

Робота на практичних заняттях оцінюється викладачем із розрахунку балів, зазначених у таблиці. Здобувач може виконати індивідуальну роботу за визначеною формою та тематикою.

Підсумковий контроль з дисципліни здійснюється у вигляді заліку, на якому можете отримати до 40 балів в залежності від повноти та обґрунтованості відповідей.

Якщо під час проходження курсу здобувач набрав 60 балів, він має право не складати залік вдовольнившись підсумковою оцінкою відповідно до кількості набраних балів. Схема переведення балів у підсумкову оцінку наведена в таблиці 2.

Таблиця 2

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	**A**	відмінно
82-89	**B**	добре
75-81	**C**	
64-74	**D**	задовільно
60-63	**E**	
35-59	**FX**	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	**F**	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Дати визначення поняттю міжнародного публічного права.
2. Види принципів міжнародного публічного права:
3. Функції міжнародного публічного права.
4. Проблеми сучасного міжнародного права.
5. Поняття і джерела права міжнародних договорів.
6. Які існують стадії укладення міжнародного договору.
7. Дія та припинення міжнародних договорів.
8. Тлумачення міжнародного договору.
9. Основні міжнародні договори у галузі прав людини.
10. Поняття міжнародно-правової відповідальності.
11. Назвати основні ознаки міжнародно-правової відповідальності.
12. Особливості міжнародно-правової відповідальності.
13. Причини та передумови Створення Ліги Націй.
14. Які акти, що прийняті під егідою Ліги Націй.
15. Які органи, які були засновані під егідою Ліги Націй.
16. Захист прав людини у Статуті ООН.
17. Загальна декларація прав людини: завдання, принципи, права людини.
18. В чому полягає принцип рівності прав чоловіка і жінки.
19. Назвіть та охарактеризуйте основні документи Ради Європи.
20. Додаткові Протоколи до Конвенції 1950 р.
21. Інші види міжнародних документів, прийнятих в межах Ради Європи.
22. Міжнародно-правове регулювання захисту прав людини в межах Європейського Союзу .
23. Забезпечення прав громадян ЄС у соціально-економічній сфері.
24. Статутні органи ООН у сфері захисту прав людини та їх процедури.

25. Міжнародно-правове регулювання захисту прав людини в межах Європейського.

26. Допоміжні органи. Надати їм характеристику.

27. Що таке спеціальні процедури Ради ООН із прав людини

28. Які існують Сесії Ради ООН із прав людини.

29. Спеціальні доповідачі та їх роль в захисті прав людини.

30. Міжнародна організація праці (МОП).

31. Міжнародна організація з міграції (МОМ).

32. Дитячий фонд ООН (ЮНІСЕФ).

33. Форум з питань меншин.

34. Постійний форум з питань корінних народів.

35. Експертний механізм з прав корінних народів.

36. Визначте поняття договору міжнародного публічного права.

37. Назвіть стадії укладення міжнародних договорів.

38. Як здійснюється тлумачення міжнародних договорів?

39. Сформулюйте визначення поняття міжнародно-правової відповідальності.

40. Які Ви знаєте ознаки міжнародно-правової відповідальності? Охарактеризуйте кожну з них.

41. Визначте особливості міжнародно-правової відповідальності?

42. Назвати акти, прийняті Лігою Націй, які захищають права біженців.

43. Назвати акти, прийняті Лігою Націй, які захищають права дітей та жінок.

44. У якому міжнародному акті ООН уперше було закріплено принципрівності чоловіка і жінки?

45. Розкрийте зміст Загальної декларації з прав людини 1948 р.

46. Яку юридичну силу має Загальна декларація з прав людини?

47. Назвати акти, прийняті Радою Європи.

48. Назвати додаткові протоколи у різних напрямах співробітництва щодо захисту прав і свобод людини, на підставі яких до Конвенції 1950 р. було внесено низку поправок.

49. Охарактеризувати Європейську соціальну хартіяю (переглянуту).

50. Назвати акти, прийняті Європейським Союзом. Дати характеритику.

51. Сказати з якою метою прийнята Хартія Співтовариства про основоположні права працівників від 9 грудня 1989 р.

52. Договір про функціонування Європейського Союзу.

53. Назвати статутні органи ООН у галузі захисту прав людини.

54. Охарактеризуйте договірні органи ООН у галузі прав людини.

55. Назвіть та охарактеризуйте процедури у сфері захисту прав людини.

56. Міжнародна хартія прав людини.

57. Що є правовою підставою «спеціальних процедур» ООН у галузі захисту прав людини.

58. Назвати відомі вам Резолюції Ради з прав людини.

59. Спеціальні доповідачі (на вибір).

60. Назвіть спеціалізовані установи ООН у галузі прав людини.

ПРАВИЛА КУРСУ ТА ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Академічна доброчесність повинна бути забезпечена під час проходження даного курсу, зокрема при виконанні письмових робіт (принципи описані у Законі України «Про академічну доброчесність» від 18 грудня 2025 року № 4742IX (https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/474220#Text) та Кодексі академічної доброчесності Пенітенціарної академії України від 30 березня 2026 року №132/ОД (https://pau.edu.ua/higher-education-quality-assurance-sector/academicintegrity/). Списування під час підсумкового контролю, виконання практичних завдань на замовлення, підказки вважаються проявами академічної недоброчесності. Від усіх здобувачів вищої освіти очікується дотримання академічної доброчесності у зазначених вище моментах. До здобувачів вищої освіти, у яких було виявлено порушення академічної доброчесності, застосовуються різноманітні дисциплінарні заходи (включаючи повторне проходження певних етапів).

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна

1. Батрименко В.І. Міжнародне право: навч. посіб.; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2012. 323 с.

2. Войціховський, А. В. Міжнародне право : підручник, МВС України, Харків. нац. унт внутр. справ. Харків, 2020. 544 с.

3. Гердеген М. Міжнародне право: підруч. для вивч. основ сучас. міжнар. права : пер. 9-го вид., переробл. і допов. / Матіас Гердеген, проф. Райн. ун-ту ім. Ф. Вільгельма, м. Бонн ; [пер. з нім. Р. Корнута]. Київ : К.І.С., 2011. 516 с.

4. Європейська соціальна хартія (переглянута). URL.: https:zakon.rada.gov.ua/laws/show/994-062.

5. Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948 р. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_015.

6. Конвенція Ради Європи про заходи щодо протидії торгівлі людьми. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_858.

7. Лінник Н.В. Міжнародно-правовий захист економічних прав дитини: монографія; Київ. ун-т права НАН України. Одеса : Фенікс, 2013. 173 с.

8. Міжнародне право XXI століття: сучасний стан та перспективи розвитку: колект. моногр. / [М. М. Микієвич та ін. ; за ред. М. М. Микієвича]. Львів: Піраміда, 2013. 319 с.

9. Міжнародне публічне право: основи теорії : навчально-методичний посібник / Х.Н. Бехруз, С.С. Андрейченко, М.В. Грушко та ін. Одеса: Видавництво «Юридика», 2023. 252 с.

10. Міжнародне публічне право: підруч. для студентів ВНЗ: у 3 т. / за заг. ред. В.Ф. Антипенка; Нац. авіац. ун-т. Київ : НАУ, 2012. 2013

11. Міжнародне публічне право: підручник / В.М. Репецький та ін. ; за ред. проф. В.М. Репецького ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, Ф-т міжнар. відносин. - 2-е вид., стер. Київ : Знання, 2012. 437 с.

12. Міжнародне публічне право: підруч. у 2-х т.Т.1. Основи теорії. Київ. нац. ун-т ім.Тараса Шевченка; за ред. В.В.Мицика. Харків: Право, 2020. 416 с.

13. Сироїд Т.Л. Міжнародне публічне право: навч. посіб; Харків. нац.ун-т ім. В.Н.Каразіна; Т.Л.Сироїд. К. : Юрінком Інтер, 2025. 628 с.

14. Міжнародний захист прав людини : навчальний посібник / кол. авторів ; за ред. О. Б. Онишко. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 540 с.

15. Про міжнародні договори України від 29.06.2004 // *Відомості Верховної Ради України (ВВР),* 2004, № 50, ст. 540 URL: http://zako№3.rada.gov.ua/laws/show/1906-15.

16. Сироїд Т.Л. Міжнародне публічне право: підручник. Одеса: Фенікс, 2018, 774 с.

17. Сірант М.М. Міжнародне публічне право. Схеми та дефініції: навч. посіб.; Нац. унт «Львів. Політехніка», Навч.-наук. Ін-т права та психології. Кам'янець-Подільський: Медобори. 2013. 215 с.

18. Статут Організації Об'єднаних Націй і Статут Міжнародного Суду ООН від 26.06.1945. URL: http://zako№4.rada.gov.ua/laws/show/995_010.

19. Сучасні проблеми міжнародного права. Liber Amicorum до 60-річчя проф. М.В. Буроменського : моногр. / авт.кол.; за ред. В.М. Репецького та В.В. Гутника. Львів; Одеса : Фенікс, 2017. 564 с.

20. Шуміло І. А. Міжнародна система захисту прав людини : навч. посіб. Київ : ФОП Големб. О.О., 2018. 168 с.

Допоміжна

1. Purtova A. International agreements in the system of sources of legal regulation consular activities. Uzhhorod national university herald. series: law. 2022. No. 69. P. 456-460. URL: https://doi.org/10.24144/2307-3322.2021.69.75

2. Акуленко В.І. Міжнародне право охорони культурних цінностей та його імплементація у внутрішньому праві України: монографія; Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, Від-ня громад. (неуряд.) орг. «Асоц. міжнар. Права» (International law association) в Україні. Київ: Юстініан, 2013. 607 с.

3. Аношина Н.Ю. Головний акт Віденського конгресу 1815 року як основа міжнародного правопорядку XIX - початку XX століття: монографія; за наук. ред. д-ра юрид. наук, проф. А.І. Дмитрієва ; Ін-т міжнар. відносин Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка. Одеса : Фенікс, 2011. 190 с.

4. Бабін Б.В. Міжнародне транспортне право: підручник. Одеса : Фенікс, 2014. 197 с.

5. Вітошинський Б.М. Війна і міжнародне право: зб. пр.. Київ : УВС ім. Ю. Липи, 2014. 559 с.

6. Гнатовський М.М. Міжнародне гуманітарне право: довід. для юристів громад. приймалень / М.М. Гнатовський, Т.Р. Короткий, Н.В. Хендель ; Укр. Гельсін. спілка з прав людини, Фонд підтримки фундамент. дослідж. Одеса : Фенікс, 2015. 89 с.

7. Гордеюк А.О. Міжнародне право: навч. посіб. / А.О. Гордеюк, С.Ф. Гуцу ; Нац. аерокосм. ун-т ім. М. Є. Жуковського «Харків. авіац. ін-т». Харків : ХАІ, 2014. 52 с.

8. Денисова Д.О. Відповідальність міжнародних організацій: монографія; за наук. ред. д-ра юрид. наук, проф. А.І. Дмитрієва. Одеса : Фенікс, 2014. 323 с.

9. Дрьоміна – Волок Н.В. Концепція расової дискримінації у міжнародному антидискримінаційному праві: монографія. Одеса : Юрид. Літ., 2015. 540 с.

10. Задорожній О.В. Міжнародне право в міждержавних відносинах України і Російської Федерації, 1991-2014: монографія; Укр. асоц. міжнар. права, Ін-т міжнар. відносин Київ. нац. ун-ту ім. Тараса Шевченка, Каф. міжнар. права. - Київ : К.І.С., 2014. 959 с.

11. Зозуля Є.В. Міжнародне співробітництво органів внутрішніх справ України: історико-правове дослідження: монографія / Є.В. Зозуля ; Донец. юрид. ін-т. Донецьк ; Харків : Ніка Нова, 2014. 781 с.

12. Колісніченко К.С. Ліга Націй у розвитку міжнародного права: монографія; за наук. ред. д-ра юрид. наук, проф. А.І. Дмитрієва. Одеса : Фенікс, 2011. 235 с.

13. Лисик, В.М. Правовий Статус Міжнародного комітету Червоного Хреста у міжнародному праві: монографія; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. Одеса : Фенікс, 2012. 207 с.

14. Міжнародне право: слов. довід. / С.М. Перепьолкін, Т.Л. Сироїд, Л.А. Філяніна ; за заг. ред. Т.Л. Сироїд. Харків : Юрайт, 2014. 408 с.

15. Міжнародне публічне право. Міжнародний захист прав людини : посіб. для підгот. до зовн. незалеж. оцінювання/ за заг. ред. Т.Л. Сироїд ; Харків. нац. ун-т ім. В.Н. Каразіна. Харків : ФОП Бровін О.В., 2018. 292 с.

16. Мікічурова О.В. Міжнародне економічне право у сфері боротьби з тероризмом: монографія. Київ : Сталь, 2012. 159 с.

17. Морське право. Джерела: у 3-х ч. / [авт. вступ. ст. Ківалов С. В.]. Одеса: Фенікс, 2012.

18. Мотиль В.І. Гуманітарна інтервенція та міжнародне право: теорія і практика: монографія; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2011. 301 с.

19. Опришко В.Ф. Міжнародне економічне право і процес: монографія. Київ : Парламент. вид-во, 2014. 517 с.

20. Отрош М.І. Статус Святого Престолу у міжнародному праві: монографія. Одеса : Фенікс, 2014. 240 с.

21. Пазюк А.В. Міжнародне інформаційне право: теорія і практика: монографія; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Дніпропетровськ : Середняк Т.К., 2015. 446 с.

22. Палєєва Ю.С. Міжнародне право: зб. завдань для самост. роботи; Дніпропетр. ун-т ім. Альфреда Нобеля. Дніпропетровськ : Дніпропетр. ун-т ім. А. Нобеля, 2015. 95 с.

23. Панфілова Ю.М. Міжнародно-правовий механізм протидії проявам актів насильства у водах Світового океану: монографія; за наук. ред. канд. юрид. наук, проф. Г.О. Анцелевича. Одеса : Фенікс, 2012. 215 с.

24. Перепьолкін С.М. Міжнародне право: словник-довідник / [С.М. Перепьолкін, Т.Л. Сироїд, Л.А. Філяніна] : за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. Сироїд Т.Л. Харків : Юрайт, 2014. 403 с.

25. Посібник МОМ з питання допомоги постраждалим від торгівлі людьми. Киев : Тютюкін, 2009. 320 с. URL: https://ukraine.iom.int/sites/g/files/tmzbdl1861/files/documents/direct_assistance_handbook_ukr.pdf.

26. Практичний посібник з аргументації у справах щодо дискримінації. URL:http://unda.org.ua/assets/uploads/legislations/human-rights/echr-arguments-for-discrimination-guide.pdf.

27. Практичний посібник щодо прийнятності заяв Європейським судом з прав людини / Рада Європи; Європ. суд з прав людини. 2011. URL:http://unda.org.ua/assets/uploads/legislations/human-rights/echr-admissibility-guide.pdf.

28. Проценко, І. М. Міжнародне сімейне право: курс лекцій; НАН України, Київ. ун-т права, Каф. міжнар. права та порівнял. правознавства. Київ : КОМПРИНТ, 2014. 128 с.

29. Ролінський В.І. Міжнародне кримінальне право: Загальна та Особлива частини: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В.І. Ролінський. Київ : Кафедра, 2012. 267 с.

30. Севостьянова Н.І. Звернення до Європейського суду з прав людини як реалізація права на правосуддя: монографія / Н.І. Севостьянова ; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». Одеса: Фенікс, 2012. 215 с.

31. Тимченко Л.Д. Міжнародне право: підручник / Л.Д. Тимченко, В.П. Кононенко. Київ : Знання, 2012. 631 с.

32. Українська революція гідності, агресія РФ і міжнародне право: монографія / Укр. асоц. міжнар. права ; [Антонович М. М. та ін. ; упоряд. і заг. ред. Задорожній О. В.]. Київ : К.І.С, 2014. 1013 с.

33. Фулей Т.І Застосування практики Європейського суду з прав людини при здійснені правосуддя: Наук.-метод. посіб. для суддів. 2-ге вид., допов. Київ, 2015. 208 с.

34. Чижмарь Ю.В. Національне та міжнародне право: теоретико-правові проблеми: монографія / Ю.В. Чижмарь ; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Харків : Диса плюс, 2015. 471 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Вісник Верховного Суду України. URL: http://www.scourt.gov.ua/clients/vs.nsf 2. Головне державне об`єднання правової інформації Міністерства юстиції України. URL: http://www.gdo.kiev.ua

3. Голос України. URL: http://www.golos.com.ua

4. Інформаційний центр Міністерства юстиції України. URL: http://www.informjust.kiev.ua

5. Право України. URL: http://pravoua.com.ua/ua/index.php?linkmy=golovna

6. Український юридичний портал. URL: http://www.zakoni.com.ua

7. Український юрист. URL: http://ukrjurist.com

8. Урядовий кур’єр. URL: http://ukurier.gov.ua/uk